

Prvi slovenski dnevnik v
Zjednjenejih državah.
Izhaja vsak dan izvzem
nedelj in praznikov.

Glas Naroda

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in
the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

STRV. 102.

NEW YORK, V PONEDELJKU, 2. MAJA, 1903.

LETNIK XII.

Bombe v Chicagu.

V Chicagu se je v noči od petka na soboto razletela bomba. — Nek Nemec jo je vrgel pod voz United States Express Company. Napadalca so takoj zaprli.

LE MALO JE MANJKALO, DA NI PRIŠLO DO OENOVITVE KRVAVIH "HAYMARKET RIOTS". LJUDSTVO JE PRESTRAŠENO BEŽALO. — PARALELA: PETROGRAD, VARŠAVA IN — CHICAGO.

V Petrogradu so povodom štrajka imenom Henrik Pfeiffer in James Roger. Chicagu, III., 7. maja. Položaj z ozirom na štrajk se je včeraj izdatno poboljšal in promet na ulicah postaja večji. Tudi izgredov ni več toliko, karor preje, tako da so najhujši časi že pri kraju. Naravno je pa tudi, da v sedanji položaj nihče več ne zaupa, radi česar so tukajšnja telovadna družina pommila mestu svojo pomoč, in sedaj bodo tudi telovadci pomagali razganjeti razgrajnati.

Ameriško časopisje je pisalo o revoluciji in o bombah in prorokovalo konec onej Rusiji, katera ni imela opraviti niti s takim štrajkom, kakor je bil v načinu svobodnemu mestu Chicagu praznolil prolvanje krvi v sedaj tudi metanje bomb. V tem istem mestu, kjer je v januarju kazalo na slavianska mestna kot na gnezdo revolucije, vzboglo je v svojem lastnem gnezdu vstajo, kjer zamoremo vzpotrediti onej v ruskih mestih. Povsodi v monarhijah vlada nezadovoljnost, povsodi se časi spreminjači in tako se je tudi dogodilo, da pokajo i pri nas, v najsvobodnejši republike, kjer si ljudstvo samo dela zakone po svoje lastne ustanovi, pokajo bombe. To da naj bude republika, ali pa avto-kratična monarhija, večina ljudstva je vendarle povsodi mnenja, da mora vladati red in povsodi obsoja nasilne izgred.

Minolo soboto so v Chicagu zaprli Nemca Julij Hildebranta, kjer je na sumu, da je v prejšnji noči vrgel bombu pod voz United States Express Company. Jetnik je obdolžen in obtožen morilskega napada in prestopka sodne prepovedi. Bomba se je razletela kmalu po pojemu na vogalu Desplaines in Van Buren St., kraj Haymarket, kjer se je pred 19 leti pripepel grozni napad z bombarji, kjer je plačalo kasneje petročiščnih anarchistov s svojim življenjem, dočim so trije drugi anarchisti morali v veljavno leto.

Organizacija delodajalcev je izvedela, da kaže 300 policajev sočutjuje s štrajkerji, radi česar nečejo izvraviti svojih dolžnosti. Odbor organizacije je sklenil o tem naznaniti veliki potori. Telovadev, kteri so se ponudili majorju za vzdrževanje mire, je 10,000. Tudi češki "Sokoli" pod vodstvom Mr. Vopička so ponudili mesto svoje moći za vzdrževanje reda. Češki "Sokol" je blizu 4000. Mayor Dunne je bil v sledu tega zelo vzradačen in je izjavil, da bode ponudbo tukaj vpravili, kako hitro bo de do potrebe.

Ko pride semkaj predsednik Roosevelt, se bode posvetoval z govorjem Deneconom in mayorjem Duninem, da se tako zoper pripravijo začeti do veljave. Toda zatočeno posvetovanje se bode vršilo v sredo.

Minolo soboto je izvrševalo promet v Chicagu 4600 voz, ktero število bodo pa jutri pomnožiti na 6000 voz. V posredovalnicu dela, ktere je ustavljena v organizaciji delodajalcev, prihaja na stotine ljudi, kteri isčeljo delo, tako da so že sedaj vsa mesta štrajkerjev popolnoma. Oblasti so sedaj kose položaju Šerif Barrett in sedaj 500 delodajalcev na raspalogo in ti podpirajo izdatno oih 2000 policajev, kjeri strinjajo štrajkerje. Šerif je sedaj prepričan, da bodo mir kmalu ustanovljen, dočim izjavljajo vodje štrajkarjev, da štrajk še ni popolnoma izgubljen.

Chicagu, III., 8. maja. Včerajšnji je bil mirem. Položaj z ozirom na štrajk postaja za delodajalce vedno ugodnejši in najbrže se bodo morali štrajkerji vdati, ali pa naprositi drugo delave, da prično i oni s štrajkem. Danes vozi 1000 nadaljnji voz, kjeri vodijo neunijski vozniki v varstvu policije in deputyjev.

Hildebrandt so na mestu aretirali in kasneje se dva sumljiva Nemca,

Slovenske novice.

Viharji na jugozapadu.

Oziraje se na naš oglas v "Glas Naroda", da isče petročiščnih služeb, nam naznanja naročnik iz Gowena, Ind. Terr., da se dobi ondi delo v premogokupu, a samo za dobro učenje in tega dela zmožne premogarje. Ondotni delave so vse pri uniji; plača je dobra, premog od 3—5 čevljev visok. Plača se od 1 tone 72 centov, tehta se po vse skupaj, kar ruder na kopli, najsihode drobno ali debelo. Iz prijaznosti daje natunčna pojasa na tem naš rojak in naročnik Anton Russ, Gowen, Ind. Terr.

Ekspressni vozovi vozijo po vseh delih mesta.

Washington, 6. maja. Governor Wright naznanja, da se mu poroča iz Manile, da so na otoku Mindanao Morito umorili stenografa Ferdinand T. Verina iz New Yorka.

Nadporočnika 4. pešpolka, Juan A. Boyle in Charles L. Woodhouse sta dne 4. t. m. vtonila, ko sta se vozila po jezeru Laguna.

Proti republiki Brazil. Madridska zarota.

V MADRIDU SO ZASLEDILI ZAROTO, KTERE NAMEN JE ODTEGATI POKRAJINO CUNANI OD BRAZILA.

Señor de Herrera kot glavni zarotnik Flibustirsko moštvo je nabiral po Evropi.

12,000 MOŽ NABRANIH.

Madrid, 7. maja. Tukaj so na zatevno brazilskoga poslanika zaprli Señor de Herrera, bivšega glavnega poveljnika helebardistov in več njegovih tovaršev, ker so obdolženi, da so skovali zaroto proti brasilskej vladi. Pri Herrera se je vrnila hišna preška in tu so našli vse polno diplom za čatnike vojske, ktere bi organizirale pokrajini Cunani.

Tukajšnji brazilski poslanik potrujuje vesti o zaroti. V to potrebnui delar nabaval je neš odbor, česar se je v Londonu in ktere deluje že dolgo za neodvisnost Cunane. Zarotniki so nabivali možvo v Angliji, Franciji in na Španskem. Vojake bi poslali Brazil kot koloniste. V samej imenovanih dežel so nabrali že po 4000 mož, med katerih je bilo mnogo rezervnih častnikov.

Madrid, 8. maja. Včeraj so zasilali zarotnika Señor de Herrera. On trdi, da je brazilska dežela Cunana, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je nabiranje vojaščva za ono državo popolnoma legalno. On zasekameno proti Brazilu in povdarija, da obstoji med Brazilom in Cunani prijateljsko razmerje. On je bil že do leti poslanik države Cunani, kjer hočajo sedaj osamosvojiti, že od leta 1872 pripoznana kot neodvisna država in da je

"GLAS NARODA"

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Urednik: ZMAGOSLAV VALJAVEC.

Publisher: FRANK SAKSER,

109 Greenwich Street, New York City.

Na leto velja list za Ameriko . . . \$3.00

" pol leta 1.50

Za Evropo, za vsa leta 4.50

" " " pol leta 2.50

" " " leta 1.75

V Evropo pošljamo list skupno dve

stevilki.

"GLAS NARODA" izhaja vsaki dan in

vzemši nedelj v praznikov.

"GLAS NARODA" ("Voice of the People")

Issued every day, except Sundays and

Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Za oglase do deset vrstic se plača 30

centov.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se

ne natisajo.

Denar naj se blagevoli pošljiti po

Money Order.

Pri spremembah kraja narodnikov

prosim, da se nam tudi prejnje bival-

šči naznam, da hitrejši najemmo naslov-

nikov. — Dopisom in posljam na naredite-

naslov.

"Glas Naroda"

109 Greenwich Street, New York City.

Telofon: 3795 Cortlandt.

Unija neunivjskih delavcev.

Neuslišane zahteve Poljakov.

Takozvana "demokratična inteli-

gence" na Litvinsku, ktere člani so

trgovali in poljsko malo plemstvo,

predložila je — kakor se brzjavno

poroča — ruskemu ministarskemu od-

boru z na tisoče podpisov preskrblje-

no prošlo, s ktero zahteva, da se

vojna na Skrajnem Izoku takoj kon-

čiha in da se rusko carstvo takoj (1)

spremeni v federativno državo. Lit-

vin, oziroma Poljaki zahtevajo to-

raj avtonomijo za svojo lastno, kakor

tudi vse druge dežele velikega car-

stva, ktere naj bodo združene v obliki

federacije.

Toda ta želja rojakov Poljakov se

ne bode uresničila tako hitro. Mogoče

je, da bode nekdaj — toda to je že

stoletja daleč — spremenila v zvez-

federativnih držav. Ona zamore tudi

razpasti, kakor neko svetovno cesar-

stvo Aleksander Macedonec, toda za

sedaj in bližnjo prihodnost kaj tega

ni pričakovati. Ruske vladi gotovo

Nesmisel je to, ako se hoče tem na-

ravnostim odvzeti njihov jekiz, ki te

prebivalce. Ogrski spajaj z drugimi

narodi Evrope ter jih vasiljeti je-

zik, ptuj in nerazumljiv vsej Evro-

pi.

To je tista beseda, ki je tudi nam

vedno na mislih. Ali "Information"

priznava, da danes "se" nima več

moci za uporabo tezga sredstva. Kdo

je ta "se"? Ni težko uganiti to. Vi-

šoki krogi so namisleni tu. Za to je

prekasno. Kazalca na uru, ki so jo

to pa pridno pomagali navajati, ni mo-

ge več potisniti nazaj za več nego

tri desetletja. Od zgoraj dol ni more

priti več pomoč naravnostim na Ogr-

skem, ki so danes politično ubite po

krvidi dunajskih krogov, a ki bi bile

danes, ako bi bili politično in narad-

no čvrste, v najbolje protitežje brez-

mernim pretenzijam Madjarov. Da, v

obnemoglosti nemajdiških naravnos-

ti na Ogrskem je neizmerna moč

Madjarov, in zato tudi vir sedanjemu

človeku obupnemu stanju. Da imajo te na-

rnosti — ki tvorijo večino prebi-

valstva — recimo le 1. četrtek svojih

zastopnikov v ogrskem deželnom zboru,

bila bi to krepka uzda, ki bi brz-

ala madjarski šovinizem. Tako šte-

velno nemajdiški poslavci bi bilo

danes — da se poslužimo tiste vul-

garne primere — pravo "maslo". Le

iz pomanjkanja vsacega parlamentar-

nega zastopnika nemajdiških naravnos-

ti je mogli navesti takaj akutna

kriza za monarhijo! To je nepotito

dejstvo, ki danes kriči "Dunaju",

kliko je grešil na škoko onih narod-

nosti, sebi in monarhiji, ko je poma-

gal politično ubiti nemajdiške na-

rnosti na grščem! A najosodnejše

je, da "Dunaj" ne more več popra-

iti storjenega greha, ker je sam po-

rušil možnost za to.

Toda "Information" kaže na neko

drugo pot, po kateri bi mogla priti po-

moč. Piše namreč: "Ker imajo

naravnosti na Ogrskem v Cislajtaniji

svojih bratov, naj bi se ti poslednjih

dali na delo. Mesto, da se kriči: Proč

od Ogrskem! naj bi se glasilo: podpi-

rajmo naravnosti na Ogrskem vzhle-

zterizom, ki vladajo tamkaj! Hrvatje,

ki so deležni nekaj samostojnosti, bi

mogli tudi stopejti v akcijo kakor

predružen faktor. Namen ohranitve

monarhije zahteva razvoj sil za reše-

nje Slavjanov, Rumunov in Nemcev

na Ogrskem in ob enem rešenje skup-

no monarhije.

Toda "Information" kaže na neko

drugo pot, po kateri bi mogla priti po-

moč. Piše namreč: "Ker imajo

naravnosti na Ogrskem v Cislajtaniji

svojih bratov, naj bi se ti poslednjih

dali na delo. Mesto, da se kriči: Proč

od Ogrskem! naj bi se glasilo: podpi-

rajmo naravnosti na Ogrskem vzhle-

zterizom, ki vladajo tamkaj! Hrvatje,

ki so deležni nekaj samostojnosti, bi

mogli tudi stopejti v akcijo kakor

predružen faktor. Namen ohranitve

monarhije zahteva razvoj sil za reše-

nje Slavjanov, Rumunov in Nemcev

na Ogrskem in ob enem rešenje skup-

no monarhije.

Toda "Information" kaže na neko

drugo pot, po kateri bi mogla priti po-

moč. Piše namreč: "Ker imajo

naravnosti na Ogrskem v Cislajtaniji

svojih bratov, naj bi se ti poslednjih

dali na delo. Mesto, da se kriči: Proč

od Ogrskem! naj bi se glasilo: podpi-

rajmo naravnosti na Ogrskem vzhle-

zterizom, ki vladajo tamkaj! Hrvatje,

ki so deležni nekaj samostojnosti, bi

mogli tudi stopejti v akcijo kakor

predružen faktor. Namen ohranitve

monarhije zahteva razvoj sil za reše-

nje Slavjanov, Rumunov in Nemcev

na Ogrskem in ob enem rešenje skup-

no monarhije.

Toda "Information" kaže na neko

drugo pot, po kateri bi mogla priti po-

moč. Piše namreč: "Ker imajo

naravnosti na Ogrskem v Cislajtaniji

svojih bratov, naj bi se ti poslednjih

dali na delo. Mesto, da se kriči: Proč

od Ogrskem! naj bi se glasilo: podpi-

rajmo naravnosti na Ogrskem vzhle-

zterizom, ki vladajo tamkaj! Hrvatje,

ki so deležni nekaj samostojnosti, bi

mogli tudi stopejti v akcijo kakor

predružen faktor. Namen ohranitve

monarhije zahteva razvoj sil za reše-

nje Slavjanov, Rumunov in Nemcev

na Ogrskem in ob enem rešenje skup-

no monarhije.

Toda "Information" ka

Moje ječe.

Spiral Silvijo Pellico, prevel —
(Daje.)

XLI.

Na oknih stranskih ječ videl sem šest drugih, zaprih iz političnih ozivov.

Glej, pripravljen sem bil na večjo samoto kot prej, sedaj pa vidim, da sem nekako med svetom. Začetkom meseča mi to ni bilo prijetno, bodisi, da me je bilo dolgo osamljeno življenje napravilo nedruženega, bodisi da me je ne-povoljen izid mojega znanja s Julijanom napravil neuspeh.

In vendar zdelo se mi je v kratek občevanje, katero smo pridel deloma z besedami, deloma z znamenji, dobroto; ako me prav ni razveseljeval pa me je vendar nekoliko razresalo. Svojega znanja z Julijanom nisem nikomur omenjal. Dala sva si bila moško besedni, da ostane zakopano v način. Ako govorim v teh listih o njem, zgoditi se to radi tega, ker ju vsakemu bodi si kedorkoli, nemogoče, vedeti, kdo izmed tistih, ki so bili v teh ječah, je bil Julian.

Novim omenjanjem znanjem s svojimi pridružil se je še drugo, ki mi je bilo posebno prijetno.

Iz velikega okna videl sem razumječ, ki so mi bile nasproti, vrsto streha, cest, altan, zvonikov, kopol, ki se je izgubljala v morju in na nebnu. V najblížji hiši, ki je bila del patrijarhovega grada, stanovala je blaga obitelj, ki si je zaslužila pravico, da se je spominjam skazovalo mi s pozdravi usmiljenje koje sem vzbujal v njej. Pozdrav, ljubezni beseda da nesrečeno človeku je veliko delo usmiljenja.

Od tam začel je skozi okno stezati svoji roditelji proti meni deček devetih ali desetih let ter kričati:

"Mati, mati, nekoga deli so v svinčenice. Ubogi junik, kedo bi bil?"

"Jaz sem Silvijo Pellico", odgovoril sem.

Drug deček, malo večji, pritekel je k oknu ter zaupil:

"Ti si Silvijo Pellico?"

"Da, in vidva, ljudi mi dečka?"

"Jaz sem Anton S. in tu je moj brat Jožef."

Potem obrnil se je nazaj, rekoč:

"Česa naj ga je vpravil?"

In neka gospa, nisam, da je bila njeni mati, ki je stala skrila zadnj, govorila je ljubezni besede ljubimom omima dečkom, ondava pa sta jih ponavljala, a jaz sem jih zahvaljeval s šolo živo ljubezničtvu.

Ti razgovori bili so kratki, nismo jih smeli zlorabiti, da ne bi kričal ječar; a vsak dan ponavljali so se, menjali v veliko teloža, zjutra, opadanje in zvečer. Kadar so prizgali luč, zaprla je gospa okno, otroka pa sta vplila: "Lahko noč, Silvio!" in ona, ki je postala bolj pogumna, ponavljala je: "Lahko noč, Silvio, pogum!"

Kadar sta otroka zajutkovale ali večerjala, dejala sta mi: "O ko bi ti mogla dati svoje kave ali mleka! O ko bi ti mogla dati svojih prest! Ko bo prost, ne pozabi priti k nama. Dal ti bova lepih še gorkih prest in toliko poljubov!"

XLIV.

Meseca oktobra povrnila se je najhujša mi občevanja: Zapri so me bili 13. dne tega meseca, pretekel leta. Nekaj drugih žalostnih dogovorov spominjal me je ta mesec. Dve leti poprej bil je oktobra meseca vtori po nesreči veljak, kojega sem zelo čital. Tri leta poprej, oktobra, bil se je iz nepravdnosti ustrežil Edvard Brisch, miladien, kojega sem ljubil, kakor bi bil moj sin. V otročjih mojih letih bila me je oktobra zadela neka druga velika nesreča.

Ako prav nisem babjeveren, sem bil vendar zelo žalosten, ko so se tega meseca zbirali za me tako nesrečni spominji.

Razgovarjajo se skozi okno z otrokom in s svojimi sovetniki, delati sem se veselega, a pozneje, vrnivši se v svoje breme, nlega se mi je nevrečena teža na mojo dušo.

Vsekrat sem prijet trese se luč in pogledal, ni li ked po postelji, ki mi nazajajo? Vsekrat znael sem dvomiti, mi li niso prestavili iz one v to soho, ker je tu kaka past ali pa so v steni kake skrivne duri, skozi katere moj preganjal vojajo vse, kar delam in se razveseljujo s tem, kar demam neusmiljeno stražijo.

Ako sem bil pri mizi, zdelo se mi je sedaj, da me ked vleče za oblike, sedaj, da je ked sunil kako knjige, ki je pala na tla, sedaj, da keda za manjo pih v luč, da bi jo vrasnil. Potem pa sem skočil po konci, gledal nazaj, hodil nezaupljivo sem ter tja in vprasil samega sebe, sem li nor ali sanjam. Nič več nisem vedel, je li stvar, katero vidim ali slišim, resnično ali samo domisljeni v vzklikni sem temskega sreca:

"Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?"

vše drugekrat, a nikdar še ne s tako mojjo kot tedaj, nikdar še ne s takimi krki.

Te reči in grozne težave razlagal sem si presilno razburjenost svojih obutkov; obliko pisem, kojo sem dajal svojim spisom in s tem, ker sem jih misil, da sem osobam, ki so mi bili tako drage.

Početi sem hotel kaj druzega, a ni sem mogel, hotel sem opustiti vsaj obliko pisem, a ni sem mogel. Prijet sem za perom in vrnil se v pisarie, posledica bila je velej pismo, polno ljubzni in bolesti.

"Ali nimam več proste svoje vojje?" dejal sem si. Ali je ta sila, da moram delati, kar nočem, morda res znak bolezni v možganih? Kaj taega se mi ni bilo prej pripeljalo nikdar; kaj taega bilo bi se dalo razlagati začetkom mojega zapora, a sedaj, ko sem se prividal življenju tretjekemu; sedaj, ko bi imeli biti moja domislija privajena vsemu, vsemu; sedaj, ko sem se takso podkrepil s filozofijemi in verskimi premišljevanjemi, kako morem sedaj biti suženj slopi poželenj sreca in tako otročji? Vrnilo se k drugim stvari.

Skušal sem potem moliti ali učiti se nemškega jezika. Zastonj! Zapazil sem, da pišem vše zopet drugo pismo.

XLV.

Tako stanje bila je prava ljubezen, ne vem, bi li smel reči, nekak som-nambulizem. Bil je brez dvojbe učinkov velike utrujenosti, prouzročeno po premišljevanju in bdenju.

A prilož je že suhe. Po noči nisem mogel nikdar spati in večinoma me tresa mrzlica. Vsled tega nehal sem piti zvezkar kavo, spal pa vender na njej.

Zdelo se mi je, kakor bi bila v meji dva človeka, jeden ki hodi vedno vismi pisati, drugi ki hodi delati kaj druzega. Poravnajta se torek, le piši pismo, pa piši jih nemški, tako se prizvede nemškega jezika.

Pisal sem torej vse v slabej nemščini. Tako sem vsaj v temu nčenju nekoliko napredoval.

Zjutraj sem po dolgem čuvanju utrujenih možgan nekoliko zadrel. Potem se mi je sanjalo, ali bolje: mešča se mi je, da vidim očeta, mater ali koga drugoga meni drazeva, obupajočega o mojem nesreču. Slišal sem nujov jok in takoj se vzbudil jokanje in se prestrašen.

Načelno sem vsej v temu nčenju nekoliko napredoval.

"Ti si Silvijo Pellico?"

"Da, in vidva, ljudi mi dečka?"

"Jaz sem Anton S. in tu je moj brat Jožef."

Potem obrnil se je nazaj, rekoč:

"Česa naj ga je vpravil?"

In neka gospa, nisam, da je bila njeni mati, ki je stala skrila zadnj, govorila je ljubezni besede ljubimom omima dečkom, ondava pa sta jih ponavljala, a jaz sem jih zahvaljeval s šolo živo ljubezničtvu.

Ti razgovori bili so kratki, nismo jih smeli zlorabiti, da ne bi kričal ječar; a vsak dan ponavljali so se, menjali v veliko teloža, zjutra, opadanje in zvečer. Kadar so prizgali luč, zaprla je gospa okno, otroka pa sta vplila: "Lahko noč, Silvio!" in ona, ki je postala bolj pogumna, ponavljala je: "Lahko noč, Silvio, pogum!"

Kadar sta otroka zajutkovale ali večerjala, dejala sta mi: "O ko bi ti mogla dati svoje kave ali mleka! O ko bi ti mogla dati svojih prest! Ko bo prost, ne pozabi priti k nama. Dal ti bova lepih še gorkih prest in toliko poljubov!"

XLVI.

Meseca oktobra povrnila se je najhujša mi občevanja: Zapri so me bili 13. dne tega meseca, pretekel leta. Nekaj drugih žalostnih dogovorov spominjal me je ta mesec. Dve leti poprej bil je oktobra meseca vtori po nesreči veljak, kojega sem zelo čital. Tri leta poprej, oktobra, bil se je iz nepravdnosti ustrežil Edvard Brisch, miladien, kojega sem ljubil, kakor bi bil moj sin. V otročjih mojih letih bila me je oktobra zadela neka druga velika nesreča.

Ako prav nisem babjeveren, sem bil vendar zelo žalosten, ko so se tega meseca zbirali za me tako nesrečni spominji.

Razgovarjajo se skozi okno z otrokom in s svojimi sovetniki, delati sem se veselega, a pozneje, vrnivši se v svoje breme, nlega se mi je nevrečena teža na mojo dušo.

Vsekrat sem prijet trese se luč in pogledal, ni li ked po postelji, ki mi nazajajo? Vsekrat znael sem dvomiti, mi li niso prestavili iz one v to soho, ker je tu kaka past ali pa so v steni kake skrivne duri, skozi katere moj preganjal vojajo vse, kar delam in se razveseljujo s tem, kar demam neusmiljeno stražijo.

Ako sem bil pri mizi, zdelo se mi je sedaj, da me ked vleče za oblike, sedaj, da je ked sunil kako knjige, ki je pala na tla, sedaj, da keda za manjo pih v luč, da bi jo vrasnil. Potem pa sem skočil po konci, gledal nazaj, hodil nezaupljivo sem ter tja in vprasil samega sebe, sem li nor ali sanjam. Nič več nisem vedel, je li stvar, katero vidim ali slišim, resnično ali samo domisljeni v vzklikni sem temskega sreca:

"Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?"

XLVII.

Nekoč bil sem šel malo pred dnem v posteljo in prav gotov sem misil, da sem bil dobro pod zglavje. Po navadi zdబil sem se po kratkem spaju, da sem se mi je, da me davijo. Čutil sem, da mi je vrat težno zavez. Čudno! roboj bil je krog njega cvit in več vozov zadrgnen. Priseči, pač mi je pero iz rok in strah me je pretresel! To so vam bili zares gel bi bil, da nisem jaz zavozil teh grozni trenutki. Skušal sem jih bil vozov, da se nisem dotaknil robe,

vse drugekrat, a nikdar še ne s tako mojjo kot tedaj, nikdar še ne s takimi krki.

Te reči in grozne težave razlagal sem si presilno razburjenost svojih obutkov; obliko pisem, kojo sem dajal svojim spisom in s tem, ker sem jih misil, da sem osobam, ki so mi bili tako drage.

Početi sem hotel kaj druzega, a ni sem mogel, hotel sem opustiti vsaj obliko pisem, a ni sem mogel. Prijet sem za perom in vrnil se v pisarie, posledica bila je velej pismo, polno ljubzni in bolesti.

"Ali nimam več proste svoje vojje?" dejal sem si. Ali je ta sila, da moram delati, kar nočem, morda res znak bolezni v možganih? Kaj taega se mi ni bilo prej pripeljalo nikdar; kaj taega bilo bi se dalo razlagati začetkom mojega zapora, a sedaj, ko sem se prividal življenju tretjekemu; sedaj, ko bi imeli biti moja domislija privajena vsemu, vsemu; sedaj, ko sem se takso podkrepil s filozofijemi in verskimi premišljevanjemi, kako morem sedaj biti suženj slopi poželenj sreca in tako otročji? Vrnilo se k drugim stvari.

"Ali nimam več proste svoje vojje?" dejal sem si. Ali je ta sila, da moram delati, kar nočem, morda res znak bolezni v možganih? Kaj taega se mi ni bilo prej pripeljalo nikdar; kaj taega bilo bi se dalo razlagati začetkom mojega zapora, a sedaj, ko sem se prividal življenju tretjekemu; sedaj, ko bi imeli biti moja domislija privajena vsemu, vsemu; sedaj, ko sem se takso podkrepil s filozofijemi in verskimi premišljevanjemi, kako morem sedaj biti suženj slopi poželenj sreca in tako otročji? Vrnilo se k drugim stvari.

"Ali nimam več proste svoje vojje?" dejal sem si. Ali je ta sila, da moram delati, kar nočem, morda res znak bolezni v možganih? Kaj taega se mi ni bilo prej pripeljalo nikdar; kaj taega bilo bi se dalo razlagati začetkom mojega zapora, a sedaj, ko sem se prividal življenju tretjekemu; sedaj, ko bi imeli biti moja domislija privajena vsemu, vsemu; sedaj, ko sem se takso podkrepil s filozofijemi in verskimi premišljevanjemi, kako morem sedaj biti suženj slopi poželenj sreca in tako otročji? Vrnilo se k drugim stvari.

"Ali nimam več proste svoje vojje?" dejal sem si. Ali je ta sila, da moram delati, kar nočem, morda res znak bolezni v možganih? Kaj taega se mi ni bilo prej pripeljalo nikdar; kaj taega bilo bi se dalo razlagati začetkom mojega zapora, a sedaj, ko sem se prividal življenju tretjekemu; sedaj, ko bi imeli biti moja domislija privajena vsemu, vsemu; sedaj, ko sem se takso podkrepil s filozofijemi in verskimi premišljevanjemi, kako morem sedaj biti suženj slopi poželenj sreca in tako otročji? Vrnilo se k drugim stvari.

"Ali nimam več proste svoje vojje?" dejal sem si. Ali je ta sila, da moram delati, kar nočem, morda res znak bolezni v možganih? Kaj taega se mi ni bilo prej pripeljalo nikdar; kaj taega bilo bi se dalo razlagati začetkom mojega zapora, a sedaj, ko sem se prividal življenju tretjekemu; sedaj, ko bi imeli biti moja domislija privajena vsemu, vsemu; sedaj, ko sem se takso podkrepil s filozofijemi in verskimi premišljevanjemi, kako morem sedaj biti suženj slopi poželenj sreca in tako otročji? Vrnilo se k drugim stvari.

"Ali nimam več proste svoje vojje?" dejal sem si. Ali je ta sila, da moram delati, kar nočem, morda res znak bolezni v možganih? Kaj taega se mi ni bilo prej pripeljalo nikdar; kaj taega bilo bi se dalo razlagati začetkom mojega zapora, a sedaj, ko sem se prividal življenju tretjekemu; sedaj, ko bi imeli biti moja domislija privajena vsemu, vsemu; sedaj, ko sem se takso podkrepil s filozofijemi in verskimi premišljevanjemi, kako morem sedaj biti suženj slopi poželenj sreca in tako otročji? Vrnilo se k drugim stvari.

"Ali nimam več proste svoje vojje?" dejal sem si. Ali je ta sila, da moram delati, kar nočem, morda res znak bolezni v možganih? Kaj taega se mi ni bilo prej pripeljalo nikdar; kaj taega bilo bi se dalo razlagati začetkom mojega zapora, a sedaj, ko sem se prividal življenju tretjekemu; sedaj, ko bi imeli biti moja domislija privajena vsemu, vsemu; sedaj, ko sem se takso podkrepil s filozofijemi in verskimi premišljevanjemi, kako morem sedaj biti suženj slopi poželenj sreca in tako otročji? Vrnilo se k drugim stvari.

"Ali nimam več proste svoje vojje?" dejal sem si. Ali je ta sila, da moram delati, kar nočem, morda res znak bolezni v možganih? Kaj taega se mi ni bilo prej pripeljalo nikdar; kaj taega bilo bi se dalo razlagati začetkom mojega zapora, a sedaj, ko sem se prividal življenju tretjekemu; sedaj, ko bi imeli biti moja domislija privajena vsemu, vsemu; sedaj, ko sem se takso podkrepil s filozofijemi in verskimi premišljevanjemi, kako morem sedaj biti suženj slopi poželenj sreca in tako otročji? Vrnilo se k drugim stvari.

"Ali nimam več proste svoje vojje?" dejal sem si. Ali je ta sila, da moram delati, kar nočem, morda res znak bolezni v možganih? Kaj taega se mi ni bilo prej pripeljalo nikdar; kaj taega bilo bi se dalo razlagati začetkom mojega zapora, a sedaj, ko sem se prividal življenju tretjekemu; sedaj, ko bi imeli biti moja domislija privajena vsemu, vsemu; sedaj, ko sem se takso podkrepil s filozofijemi in verskimi premišljevanjemi, kako morem sedaj biti suženj slopi poželenj s